

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

හෙලන්කෝ හොටෙල්ස් ඇන්ඩ් ස්පා (පුද්ගලික) සමාගමේ (“සමාගම”) 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ලාභ හා අලාභ සහ හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

කරුණක් අවධාරණය කිරීම.

සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මේ හැකියාව පිළිබඳව සැලකිය යුතු සැකයක් ඇති කළ හැකි සැලකිය යුතු අවිනිශ්චිතතාවයක් පවතින බව පෙන්වුම් කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල 2.5 වන සටහන කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමි. කෙසේ වෙතත්, සමාගමට තමන් විසින්ම මූල්‍යකරණය කිරීමට හැකි වන තෙක්, මහා භාණ්ඩාගාරය, පරිපාලක වශයෙන් සමාගමට මූල්‍ය ආධාර ලබා දීමට එකඟ වී ඇත. එබැවින්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන අඛණ්ඩ පැවැත්ම මත සකස් කර ඇත. මෙම කරුණ සම්බන්ධයෙන් මාගේ මතය වෙනස් කර නැත.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාගමේ මෙහෙයුම් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව කළමනාකාරිත්වය විසින් තක්සේරු කර ඇත. උප සමාගම් (හෙලන්කෝ හොටෙල්ස් ඇන්ඩ් ස්පා (පුද්ගලික) සමාගම සහ සිනොලන්කා හෝටෙල්ස් ඇන්ඩ් ස්පා (පුද්ගලික) සමාගම) සමඟ මව් ආයතනය වන කැන්ටිල් හෝල්ඩින්ග්ස් (පුද්ගලික) සමාගම, රජය සතු ව්‍යවසාය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ඒකකය (SOERU) විසින් අලෙවිකරණය සඳහා ප්‍රමුඛතාවය දී ඇති අතර, එම ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කිරීම සඳහා කැබිනට් අනුමැතිය ලබා දී ඇත. ඩෙලොයිට් ටච් ටොමැට්සු ඉන්දියා LLP (ඩෙලොයිට්) ගනුදෙනු උපදේශක ලෙස පත් කරන ලද අතර අවධානයම් විමර්ශන ක්‍රියාවලිය අවසන් කර ඇත. කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීමේ (EOI) ක්‍රියාවලිය අවසන් කර ඇති අතර කෙටි ලැයිස්තුගත ලංසුකරුවන් යෝජනා සඳහා ඉල්ලීම (RFP) බලාපොරොත්තුවෙන් සිටී.	පසුගිය රජය යටතේ ආරම්භ කරන ලද යෝජිත කොටස් විකිණීමේ වැඩසටහන, නව රජය විසින් ප්‍රතිපත්ති ප්‍රසම්පාදනය අවසන් කරන තෙක් දැනට අත්හිටුවා තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, කොටස් විකිණීමේ ක්‍රියාවලිය නැවත ආරම්භ කිරීම සඳහා කැබිනට් අනුමැතිය ලබා දී ඇති අතර, ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ සංස්ථාවේ කොටස් විකිණීමේ අරමුණු සඳහා දැනටමත් භාණ්ඩාගාරයට මාරු කර ඇත.	ප්‍රමාදයකින් තොරව ක්‍රියාවලිය වේගවත් කළ යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි අනුකූල නොවීම ආදියට යොමුව	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2014 අගෝස්තු 28 දින බදු දීම ස්වයංක්‍රීයව සමාගම සහ නාගරික අවලංගු වන අතර,	සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය 2015 දී හම්බන්තොට	කල්බදු නියමයන් ගිවිසුමේ සහ

සංවර්ධන අධිකාරිය අතර අත්සන් කරන ලද බදු ගිවිසුමෙහි 3.10 වගන්තිය.	ඉදිකිරීම් ආරම්භයේ සිට මාස 36 ක් ඇතුළත ඉඩම සම්පූර්ණයෙන් සංවර්ධනය නොකළහොත් මුලින් තැන්පත් කළ ඉඩමේ වටිනාකමෙන් සියයට 10 ක් අභියාචනයකින් තොරව අගිම් වනු ඇත. කෙසේ වෙතත්, මෙම කඩ කිරීම නොතකා, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කිසිදු වෙනස්කමක් නොමැතිව ගිවිසුම ක්‍රියාත්මක විය.	හෝටලය නතර කිරීමට තීරණය කළ අතර, එමඟින් ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘතිය විධිමත් ලෙස අවසන් විය. කෙසේ වෙතත්, රජයේ මැදිහත්වීම සහ යෝජිත සමාගම් විකිණීම සැලකිල්ලට ගනිමින්, ඒ ආශ්‍රිත දඩ ඉවත් කරනු ඇතැයි කළමනාකාරිත්වය විශ්වාස කරයි.	කොන්දේසි වලට අනුකූල වීම නිරීක්ෂණය කිරීමට සහ නිවැරදි හා වැළැක්වීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.
--	---	--	--

(ආ) 2023 සැප්තැම්බර් 27 දිනැති අංක 01/2021 (ii) දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය	රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ අනුමැතිය ඇතිව මව් සමාගම විසින් පරිපාලිත ප්‍රතිපත්තිය හඳුන්වා දිය යුතු වුවද, ඒ අනුව මව් සමාගම සහ පරිපාලිත සමාගම කටයුතු කර නොතිබුණි. එවැනි පරිපාලිත ප්‍රතිපත්තියක් නොපවතින අවස්ථාවකදී, සමාගමේ බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.	අදහස් දක්වා නොමැත.	උපුටා දක්වා ඇති නියෝගය ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.
--	---	---------------------------	---

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.3,810.207 පාඩුවක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ පාඩුව රු.2,731,176 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.1,079,031 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට මූල්‍ය ආදායම අඩුවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

පසුගිය වසර පහ සඳහා ආදායම, පරිපාලන වියදම් සහ ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය) විචලනයන් සමඟ විශ්ලේෂණය පහත පරිදි වේ.

වර්ෂය	2024	2023	2022	2021	2020
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
මුළු ආදායම	623,681	1,545,793	20,638,644	20,044,189	21,624,281
පරිපාලන වියදම්	4,433,887	4,276,969	4,354,515	4,418,012	3,918,547
බදු පසු ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	(3,810,207)	(2,731,176)	12,131,676	11,875,894	13,456,358

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාගම 2011 දෙසැම්බර් 21 වන දින සංස්ථාගත කරන ලදී. සමාගමේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම වූයේ හයට් රිජන්සි හම්බන්තොට හෝටලය හිමිකර ගනිමින් ආගන්තුක සත්කාර ව්‍යාපාරයේ නිරත වීමයි. ආරම්භ වී වසර 13ක් ගතවී ඇතත් සමාගම මෙහෙයුම් ආරම්භ කර නොතිබුණි. තවද, සමාගමේ ප්‍රාග්ධනයෙන් සියයට 97.5 ක් සමූහය තුළ ඇති තවත් පරිපාලිත සමාගමක් වන සිනොලන්කා හෝටල් සහ ස්පා (පුද්ගලික) සමාගමට අරමුදල් සැපයීම සඳහා යොදාගෙන තිබුණි. පසුගිය වසර 10 තුළ, සමාගම කිසිදු ආදායමක් උපයා නොගෙන ආසන්න වශයෙන් රු.මිලියන 461 ක වියදමක් දරා තිබුණි.	වත්මන් තත්ත්වය තුළ, කාර්ය මණ්ඩල පිරිවැය, ආරක්ෂක සේවා, උපයෝගීතා පිරිවැය යනාදිය ද එයට ඇතුළත් කර ඇත. සමාගමේ ඉදිරි ගමන සඳහා රජයෙන් සුදුසු උපදෙස් සමාගමේ කළමනාකාරිත්වය අපේක්ෂා කරයි.	දැවැන්ත ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීමට පෙර නිසි ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් කළ යුතුය.
(ආ) 2023/2024 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා රු.2,731,176 ක බදු අය කළ හැකි අලාභයක් වාර්තා කළද, සමාගම පෙර මූල්‍ය වර්ෂය තුළ පළමු වාරිකය ලෙස රු.1,221,311 ක අත්තිකාරම් බද්දක් ගෙවා තිබුණි. එතැන් සිට මෙම මුදල ලැබිය යුතු බදු මුදලක් ලෙස ඉදිරියට ගෙන ගොස් ඇත.	විකල්පයක් වශයෙන් 2023/24 සඳහා ආදායම් බදු වාර්තා ගොනු කිරීමේදී සමාගම මෙම මුදල සඳහා මුදල් ආපසු ගෙවීමේ ඉල්ලීමක් කර ඇති අතර, ඒ අනුව ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ආරම්භ කළ යුතුය.	මෙම කරුණ කඩිනමින් සමාලෝචනය කළ යුතු අතර, ඉදිරි වගකීම්වලට එරෙහිව මුදල් ආපසු ගෙවීමට හෝ වැඩිපුර ගෙවීම සකස් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.
(ඇ) හම්බන්තොට යෝජිත හෝටල් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය සඳහා ආරක්ෂාව සහ ආරක්ෂාව සැපයීම සම්බන්ධයෙන්, සමාගම විසින්	S D ඒජන්සිය ලිමිටඩ් විසින් සපයනු ලබන සේවාවන් සම්බන්ධයෙන් කළමනාකාරිත්වයට කිසිදු ගැටළුවක්	ගිවිසුම සමාලෝචනය කළ යුතු අතර සේවා ගිවිසුමේ නියමයන් සහ

ආරක්ෂක සමාගමක් සමඟ ගිවිසුමකට එළඹුණි. 2017 සැප්තැම්බර් 01 දින සේවා සපයන්නාට කොන්ත්‍රාත්තුව ප්‍රදානය කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, ගිවිසුමේ කොන්ත්‍රාත්තුව අවසන් වන දිනයක් නිශ්චිතව දක්වා නොමැත. විගණන දිනය වන විටත් සමාගම විසින් මුල් සේවා ගිවිසුම අලුත් කිරීම හෝ සංශෝධනය කිරීමකින් තොරව වසර හතක කාලයක් තුළ ඉහත සේවා සපයන්නාට රු.10,597,800 ක මුළු මුදලක් ගෙවා ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

හමු වී නොමැති අතර, ඔවුන්ගේ ගාස්තු පවතින වෙළෙඳපල අනුපාතවලට වඩා අඩු බව දක්වා ඇති බැවින් සමාගම ඔවුන්ගේ සේවාවන් දිගටම කරගෙන ගොස් ඇත. කෙසේ වෙතත්, කොන්ත්‍රාත් කාලය සහිත විධිමත් ගිවිසුමක් තිබීමේ වැදගත්කම හඳුනාගෙන, පවතින ගිවිසුම සමාලෝචනය කර ඒ අනුව අවශ්‍ය සංශෝධන සිදු කරනු ඇත.

කොන්දේසි වලට අනුකූල වීම නිරීක්ෂණය කිරීමට සහ නිවැරදි කිරීමේ සහ වැළැක්වීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.

3.2 අරමුදල් උන උපයෝජනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
රාජ්‍ය ව්‍යවසාය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ලද නියෝගවලට අනුව, සමාගම විසින් සිනෝ ලංකා හෝටල් සහ ස්පා (පුද්ගලික) සමාගමට රු.මිලියන 400 ක කෙටි කාලීන ණයක් සියයට 8.79 ක පොලී අනුපාතයක් යටතේ සහ විධිමත් ලිඛිත ගිවිසුමකින් තොරව ලබා දෙන ලදී. මූල්‍ය දුෂ්කරතා හේතුවෙන්, අපේක්ෂිත කාල රාමුව තුළ ණය ආපසු ගෙවීමට සිනෝලංකා හෝටල් සහ ස්පා (පුද්ගලික) සමාගම අපොහොසත් වී තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, 2024 ඔක්තෝබර් 18 දින, කැන්විල් හෝල්ඩින්ග්ස් සමාගමෙන් කොටසකට රු.10 බැගින් කොටස් මිලියන 40 ක් නැවත මිලදී ගන්නා ලදී. එමඟින් රු.මිලියන 400 ක හිඟ ණය මුදල පියවා ගැනීමට හැකි විය. තවද, 2023 වර්ෂය සඳහා පොලිය අත්හිටුවීමට සහ ලැබිය යුතු රු.126,075,753 ක පොලිය කපා හැරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, වසර 7 ක කාලයක් තුළ මෙම ආයෝජනයෙන් සමාගමට කිසිදු මූල්‍ය ප්‍රතිලාභයක් නොලැබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.	ණය මුදල සම්බන්ධයෙන් සිනෝ ලංකා හොටෙල්ස් ඇන්ඩ් ස්පා (පුද්ගලික) සමාගම සමඟ විධිමත් ගිවිසුමක් නොමැති වුවද, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය සහ රාජ්‍ය ව්‍යවසාය සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ එකඟතාවය ඇතිව එය ලබා දී ඇත. දිගුකාලීන හිඟ ශේෂය සහ මූල්‍ය අභියෝග හේතුවෙන්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සමූහය මට්ටමින් මෙම කාරණය විසඳීමට තීරණය කළේය. යෝජිත කොටස් විකිණීමේ උපාය මාර්ගයේ කොටසක් ලෙස, කැන්විල් හෝල්ඩින්ග්ස් (පුද්) සමාගම ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනයට ණය ප්‍රාග්ධනීකරණය කිරීම සඳහා කොටස් නැවත මිලදී ගනු ඇති අතර, සමූහයේ මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රශස්ත කිරීම සඳහා ලැබිය යුතු පොලිය නැවත ලියා හැර ඇත.	මෙම අරමුදල ලාභදායී ආකාරයෙන් භාවිතා කිරීමට සහ අනාගත ණය දීමේ සහ ආයෝජන කටයුතුවලදී අවදානම් අවම කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.

3.3 නිෂ්කාර්ය හෝ උන උපයෝජිත දේපල, පිරිසිදු හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2014 අගෝස්තු 28 වන දින සමාගම නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සමඟ වසර 99 ක කාලයක් සඳහා බදු ගිවිසුමකට එළඹුණු අතර, සුබෝපහෝගී හෝටල් සංකීර්ණයක් ඉදිකිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ හෙක්ටයාර 3.812 ක ඉඩමක් අත්පත් කර ගෙන ඇත. හයට් රීජන්සි	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සමඟ ගිවිසුමක් ඇති අතර එයට අදාළව රු.177,974,935 ක් ගෙවා ඇත. 2015 දී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ තීරණයට අනුව ඉදිකිරීම් කටයුතු නවතා දමා ඇත. සමාගමේ වත්මන් කළමනාකාරිත්වය,	මෙම දේපල යෝජිත අරමුණ සඳහා හෝ වෙනත් ප්‍රයෝජනවත් අරමුණක් සඳහා භාවිතා කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීමට අදාළ මූලික වියදම් ලෙස ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සඳහා දරන ලද මුළු පිරිවැය රු.177,974,935 ක් සහ අතිරේක මුදල රු.111,103,548 ක් විය. මෙම සැලකිය යුතු ආයෝජනය තිබියදීත්, 2015 දී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ව්‍යාපෘතිය අත්හිටුවීමෙන් පසු කිසිදු ඉදිකිරීම් කටයුත්තක් සිදු කර නොතිබුණි. හෝටල් සංකීර්ණයේ මූලික ඉදිකිරීම් සඳහා වැය කළ මුදල භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය ලබා නොගෙන එම වසරේම කපා හැර තිබුණි. විගණන දිනය වන විටත්, කිසිදු ප්‍රගතියක් නොමැතිව වසර දෙකක් ගතවී ඇති අතර, ඉඩම භාවිතයට නොගෙන පවතී.

දැනට අත්හිටුවා ඇති යෝජිත දේපල අලෙවි කිරීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමට හෝ එම බදු ඉඩම සම්බන්ධයෙන් තීරණය කිරීමට හේතු වන වෙනත් ඕනෑම විධිවිධානයක් සමඟ ඉදිරියට යාමට රජයෙන් අවශ්‍ය නියෝග අපේක්ෂා කරයි.